

съ всеми властїи црѣкви его и некїихъ ѿ митрополитъ, и
 ѡзлами тешкими и тѣмнищами лютеѡ озлобивъ досади, и по-
 грабленїемъ сътвори безчиннѣ и неподобнѣ, таже срамъ есть
 глаголати; црѣковъ же божїю тешкими временми обложивъ и
 хїротонїе прѣпрѣдѣланїе нерассѣднѣ ꙗже живемъ епископомъ
 рѣкоположивъ, такоже речѣ Господъ въ светомъ еугелїи: не
 входеи двери, нѣ прѣлазеи индѣ, татъ есть и разбойникъ.
 Изволенїемъ же божїемъ блаженнїи архїепископъ нашъ кврѣ
 Прохоръ тѣмничнаго страданїа и ѡзлами свободженїе и къ
 царскомъ градѣ приспѣвъ, повелѣнїемъ же силнаго цара паки
 Охрїдскїе црѣкве прѣдстателство и енорїа съвождѣнїе съе-
 динитъ се, такоже бысть и прѣжде не тѣчїю, нѣ и съборѣ
 събрати се еже о Павлѣ изложенїю по чинѣ архїепископомъ
 повелѣвъ.

LXXI

Грамоти на български царе

Сега сж известни само осѣмъ грамоти, издадени отъ
 български царе. Съ изключение на последната отъ тѣхъ —
 Брашовската, другитѣ засѣгатъ и македонски краища или
 пъкъ се съхраняватъ въ Македония, именно въ Света-гора. Ето
 защо тукъ ги обнародвамъ всичкитѣ. Това ми се наложи и
 отъ други съображения. Отличното издание на седѣмъ отъ гра-
 мотитѣ, направено отъ Г. А. Илински (Грамоты болгарскихъ
 царей. Москва 1911), е вече библиографична рѣдкость. Изда-
 нието на шестъ отъ грамотитѣ отъ С. С. Бобчевъ (Старо-
 български правни паметници, София 1903) е направено главно
 съ учебни цели и безъ спазване на палеографията на памет-
 ничитѣ. Сега биде открита още една българска царска гра-
 мота въ Света-гора — Ватопедската. Библиография по бъл-
 гарскитѣ грамоти, освенъ въ поменатитѣ трудове на Илински
 и Бобчевъ, вж. още у Бобчевъ, История на старобългарското
 право, София 1910, стр. 176—177.

При изданието на грамотитѣ, повечето отъ които имяхъ
 възможность да разгледамъ въ самитѣ имъ оригинали, спаз-
 вамъ всичкитѣ имъ правописни особености. Недоглежданията
 и грѣшкитѣ на старитѣ издания оправихъ.

Тукъ не обнародвамъ грѣцкитѣ грамоти на българскитѣ
 царе. За едни отъ тѣхъ срв. Мутафчиевъ въ Сборникъ Зла-
 тарски, стр. 163 и сл.